

เวลาที่เราชุดหินปูนเสร็จใหม่จะรู้สึกอย่างไร

ส่วนใหญ่จะรู้สึกปากสะอาด โล่ง สบายแต่บางท่านอาจมีอาการเสียวฟันเมื่อดื่มน้ำเย็นได้ซึ่งเป็นเพียงชั่วคราวเท่านั้น ถ้าในกรณีเป็นโรครากะขนาดที่มีหินปูนเกาะมากเป็นแผงหลังชุดหินปูนออกอาจรู้สึกเหมือนฟันโยก เนื่องจากเชื้อโรคได้ทำลายกระดูกรอบรากฟันไปบางส่วน ทำให้ฟันแข็งแรงน้อยลง พอกำจัดหินปูนออกไปฟันที่เคยถูกเชื่อมยึดกันเป็นแผงก็เป็นอิสระต่อกันจึงรู้สึกว่างโยกได้

วิธีป้องกันไม่ให้เกิดหินปูนจะอย่างไร

เนื่องจากหินปูนเกิดจากการตกตะกอนของแร่ธาตุบนคราบอาหารที่ค้างอยู่ ดังนั้นการป้องกันการเกิดหินปูน คือ การแปรงฟันให้ถูกวิธีและใช้ไหมขัดฟันเพื่อกำจัดคราบอาหารนั้นออกให้หมด ไม่ใช่กำจัดเพียงเศษอาหารชิ้นใหญ่ๆเท่านั้นจึงจะสามารถป้องกันได้จริงๆ

ใช้ไหมขัดฟันเพื่อกำจัดคราบอาหารตรงซอกฟัน

แปรงฟันให้ถูกวิธี

Mahidol University
คณะทันตแพทยศาสตร์

ยึดมั่นความปลอดภัย

ใส่ใจผู้รับบริการ

มาตรฐานคู่คุณธรรม

คราบหินปูน

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เลขที่ ๖ ถนนโยธี เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐๒-๒๐๐-๗๗๗๗

www.dt.mahidol.ac.th

ข้อมูล อ.ทพญ.กัญญมณต์ ลออคุณ

ภาควิชา เวชศาสตร์ช่องปากและปริทันตวิทยา

จัดทำโดย หน่วยประชาสัมพันธ์

ออกแบบโดย หน่วยประชาสัมพันธ์

รูปภาพ อินเตอร์เน็ต

คณะทันตแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

Mahidol University
Faculty of Dentistry

หินปูนคืออะไร

หินปูนคือภาษาชาวบ้านที่ใช้เรียกคราบแข็งที่ติดตามตัวฟันพบมากและบ่อยในฟันหน้าล่างด้านในมีสีเหลืองน้ำตาลจนถึงดำ มีลักษณะแข็งอาจพบได้ อยู่บริเวณเหนือเหงือกหรือใต้ขอบเหงือก ซึ่งมีความหมายเหมือนหินน้ำลายซึ่งเป็นภาษาทางทันตแพทย์ หินปูนไม่สามารถกำจัดออกโดยการแปรงฟันต้องให้ทันตแพทย์เป็นผู้กำจัดออกให้

คราบหินปูนบริเวณฟันหน้าล่าง ด้านลิ้น

คราบหินปูนบริเวณฟันหน้าล่าง ด้านริมฝีปาก

หินปูนเกิดขึ้นได้อย่างไร

หินปูนเกิดจากการสะสมของธาตุจุลินทรีย์หรือคราบอาหารที่ผู้ป่วยไม่สามารถแปรงออกได้หมดเมื่อเวลาผ่านไปเกิดการตกตะกอนของแร่ธาตุจากน้ำลายและอาหารทำให้แข็งขึ้นทุกวันจนแข็งคล้ายหิน

ถ้าปล่อยให้หินปูนเกาะที่ฟันมากๆ จะเกิดอะไรขึ้นกับฟันของเรา

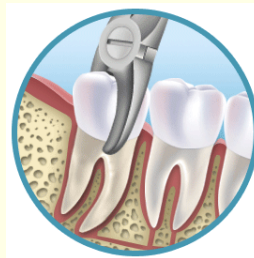
เริ่มแรกจะมีการอักเสบของเหงือกก่อนเพราะหินปูนเป็นที่อยู่อาศัยของเชื้อแบคทีเรียจำนวนมาก เมื่อปล่อยไว้นานเกินไปเชื้อเหล่านี้จะสร้างสารพิษทำอันตรายต่อเหงือกและละลายกระดูกเข้าฟันทำให้โยกมีกลิ่นปากและอาจมีเลือดออกง่ายขณะแปรงฟันได้ บางคนฟันโยกมากเคี้ยวอาหารจะเจ็บสุดทำให้อาจต้องถอนฟันทิ้งไป เราไม่สามารถสร้างกระดูกเข้าฟันให้กลับมาเหมือนเดิมได้เนื่องจากเราเลยวัยเจริญเติบโตไปแล้ว ถ้าไม่รีบป้องกันโรคตั้งแต่วันนี้อาจจะสายเกินไป

เหงือกอักเสบ

มีกลิ่นปาก !

ต้องถอนฟันในที่สุด

วิธีการรักษาหรือกำจัดหินปูนทำอย่างไร

หินปูนสามารถถูกกำจัดออกได้ด้วยการขูดหินปูนโดยทันตแพทย์การขูดหินปูนไม่จำเป็นต้องฉีดยาชา ยกเว้นในรายที่มีอาการเสียวฟันมากหรือเป็นโรครำมะนาดที่มีหินปูนอยู่ในร่องเหงือกลึกๆ

ภาพแสดงการขูดหินปูนโดยใช้เครื่องมือทางทันตกรรม

การขูดหินปูนบ่อยๆจะทำให้ฟันของเราบางหรือสึกจริงหรือไม่

การทำงานของเครื่องมือขูดหินปูนไฟฟ้าคือการสั่นของปลายเครื่องมือความเร็วสูงเพื่อไปกระแทกให้หินปูนหลุดออกมาไม่ได้ไปสัมผัสกับตัวฟันโดยตรง จึงไม่มีผลต่อเนื้อฟัน

